

РЕШЕНИЕ

Номер 1524

17.11.2020 г.

Град София

В ИМЕТО НА НАРОДА

Апелативен съд - София

5-ти търговски

На 20.10.2020 година в публично заседание в следния състав:

Председател:	Иво Димитров
Членове:	Величка Борилова Зорница Гладилова

като разгледа докладваното от Величка Борилова Въззивно търговско дело
№ 20201001002132 по описа за 2020 година

взе предвид следното:

Въззивното производство по реда на чл.258 и сл. ГПК е образувано по жалба на ЗД»Бул инс»АД, чрез адв.А. И. от САК насочена против Решение № 3/13.02.2020 г., постановено по т.д. № 34/2019 г. по описа на ОС Видин, с което предявените от въззивника застраховател против Ц. И. Г. от гр.*** искове с правно основание чл.274, ал.1, т.2 КЗ /отм./ и чл.86, ал.1 ЗЗД за заплащане на сумата от 35 000 лв., представляваща изплатено от застрахователя обезщетение и ликвидационни разноски в размер на 15 лв., ведно с лихвата за забава от датата на завеждане на исковата молба до окончателното изплащане, са отхвърлени.

Във въззивната жалба се правят оплаквания, които могат да се квалифицират като такива за постановяване на атакувания съдебен акт в противоречие с материалния закон – КЗ /отм./, при съществено нарушение на съдопроизводствените правила - едностранчива и превратна преценка на приобщените доказателства, както и за необоснованост.

Като правен резултат от развитите оплаквания се иска отмяна на атакуваното решение и по съществото на спора уважаване на предявените искове.

В отговора по въззивната жалба насрещната страна е оспорила доводите, развити в нея, и поддържа правилност на обжалваното решение.

Софийският апелативен съд, търговско отделение, пети състав, като съобрази данните по първоинстанционното дело, приема следното:

ОС Видин е бил сезиран с предявени при условието на обективно съединяване искове с правно основание чл.274, ал.1, т.2 КЗ /отм./ и чл.86, ал.1 ЗЗД от ЗД»Бул инс»АД против Ц. И. Г. от гр.***.

В обстоятелствената част на исковата молба са въведени твърдения, че на 11.12.2014 г. в гр. ***, в тъмната част на денонощието в посока гр.Кула, на път II-4 /Видин - Кула/в

района на пътен възел /надлез/ "Новоселци", образуващ се от път Е-79 и път II-14, било реализирано ПТП с участието на МПС "Фолксваген Пасат" рег. № ***, управлявано от ответника Ц. Г. и ППС велосипед, управляван от Г. М. М..

Твърдяло се е, че според представения Протокол за ПТП, съставен от органите на КАТ, причините за произшествието се дължали на противоправното поведение на Ц. Г., който, управлявайки МПС „Фолксваген Пасат“ с рег. № ***, при изкачване на надлеза след разминаване с насрещно движещият се автомобил на дълги светлини не е забелязал велосипедиста, а поради движението си с несъобразена скорост, при застигане блъснал с дясна челна част на автомобила задната част на велосипедиста в областта на задната капла.

От удара пострадал Г. М., който е бил откаран в МБАЛ Видин, а в следствие е починал.

Твърдяло се е също, че л.а. „Фолксваген Пасат“ с рег. № ***, бил застрахован по застраховка "Гражданска отговорност" в ЗД „Бул инс“ АД със застрахователна полица 021140016747032, валидна към момента на произшествието.

По този повод при застрахователя била заведена щета под № 150100032098, по която след направена оценка и сключено споразумение на 04.12.2015 г. между застрахователя и наследника на Г. М. – Л. Г. М., било изплатено застрахователно обезщетение в размер на 35 000 лв. на увреденото лице.

Твърдяло се е още, че срещу Ц. Г. бил издаден и обвинителен акт по досъдебно производство, според който, а и според изготвената в хода на същото производство автотехническа експертиза, Г. управлявал МПС с неизправна спирачна система.

При тези твърдения ищецът е счел, че за него е налице правен интерес от предявяване на процесните искове, за да получи от виновното за настъпилото ПТП лице платеното застрахователно обезщетение.

Т.к. ответникът след уведомяване не заплатил същото доброволно, е поискано от съда да постанови решение, с което да осъди ответника да заплати претендираната сума в размер 35 000 лв., представляваща изплатеното от ЗД „Бул инс“ АД застрахователно обезщетение и ликвидационни разноски в размер на 15 лева, ведно със законната лихва върху нея от датата на завеждането на исковата молба до пълното заплащане на дължимите суми, както и съдебните разноски по делото.

В подадения отговор по исковата молба по реда на чл.131 ГПК ответникът, чрез процесуалния си представител адв.М. Г. от АК Видин, е оспорил предявените искове по основание и размер.

Не е оспорил заявените от ищеца факти за настъпване на ПТП на 11.12.2014 г., и за застраховането на л.а.м. „Фолксваген Пасат“ с ДК № *** по застраховка „Гражданска отговорност“ при ищеца застраховател.

Оспорил е обаче изцяло описания в исковата молба механизъм на осъществяването на ПТП между управлявания от ответника л.а. „Фолксваген Пасат“ и управляващият велосипед Г. М. М., който впоследствие е починал.

Оспорил е твърдението в исковата молба, че настъпилото ПТП е поради противоправно и виновно /умишлено/ поведение на водача на л.а., като е навел подробно доводи в подкрепа на това оспорване.

Твърдял е от своя страна, че у него не са били налице знание и умишъл от за наличие или възникнала при управлението на МПС повреда или неизправност, която да е причина за възникването, респ. - настъпването на ПТП, вкл. и че последното не е настъпило вследствие на техническа неизправност в спирачната система на лекия автомобил – т.е. не била налице

причинно следствена връзка между ПТП и техническата неизправност.

Твърдял е, че л.а. „Фолксваген Пасат“ с рег.№ ***, бил собственост на негов приятел – К. П. А.. Автомобилът бил технически изправен, минал на технически преглед, при управлението му същият ден и непосредствено преди ПТП не бил забелязал, нито усетил промени, навеждащи на мисълта за технически проблем с автомобила.

В деня на произшествието метеорологичните условия били лоши - ниска температура /около 1 градус/, влажно, кишаво, хлъзгаво с гъста мъгла.

ПТП не е настъпило по негова вина, а по изключителна вина на другият участник - починалият велосипедист Г. М., които нарушил правилата за движение по пътищата чл.80 от ЗДвП - като велосипедист се движел без светлоотразителна жилетка при управлението му извън населено място, през тъмната част на денонощието и при намалена видимост, като се движел по средата на пътното платно на разстояние 1,80 м. от края на пътното платно, бил в пияно състояние - с концентрация на алкохол в кръвта 1,58 промила, установени непосредствено след ПТП, движел се е без поставен на велосипеда фар, устройство за излъчване на бяла или жълта добре различима светлина отпред и червен светлоотразител отзад, в нарушение на чл.79 от ЗДвП.

С това си поведение велосипедистът създал опасност и бил пречка, препятствие за движението и причина за настъпване на ПТП.

Възразил е, че постигнатото между застрахователя и пострадалото лице споразумение го обвързва, тъй като не е подписано от него и не било съобразено с обстоятелството, че ПТП е настъпило по вина на починалият, евентуално не било съобразено съпричиняването, приноса на починалия велосипедист за настъпването на вредите и ПТП.

Софийският апелативен съд, в изпълнение на правомощията си по чл.269 ГПК, след като извърши служебна проверка за валидност и допустимост на атакуваното решение и прецени доводите на страните във връзка със събраните по делото доказателства, съобразявайки основанията за неправилност, посочени във въззивната жалба, приема следното:

Действията по обжалване на първоинстанционния акт са процесуално допустими – предприети са в срок, срещу съдебен акт, който подлежи на въззивно обжалване от активно процесуално легитимирана страна, имаща правен интерес от това – въззивникът, ищец в първоинстанционното производство, е останал недоволен изцяло от атакуваното решение, с което предявените от него искове са били отхвърлени.

Обжалваното решение е валидно и допустимо, като постановено от надлежен съдебен състав, в рамките на правораздавателната му власт, по редовно предявени искове, в съответната писмена форма и е подписано.

При преценка оплакванията за неговата неправилност, решаващият състав, съобрази от фактическа и правна страна следното:

Страните не спорят по установения и от съвкупния анализ на приобщените доказателства, че на 11.12.2014 г. в гр. ***, в тъмната част на денонощието в посока гр.Кула, на път II-4 /Видин - Кула/, в района на пътен възел /надлез/ „Новоселци“, образуващ се от път Е-79 и път II-14, е реализирано ПТП с участието на л.а.м. „Фолксваген Пасат“, рег. № ***, управлявано от Ц. И. Г. пътно превозно средство велосипед, управляван от Г. М. М..

На мястото на произшествието е бил изготвен Протокол за оглед на местопроизшествие вх.№ ЗМ – 229/14 от 12.12.2019 г., в който са отразени всички относими към реализирането му обстоятелства.

Бил е издаден и акт за установяване на адм.нарушение № 559181/11.12.2014 г., в който служителите на ПП при ОД на МВР Видин са констатирани, че въззиваемият Г. е управлявал л.а.м. „Фолксваген Пасат“ с посочен рег.номер, собственост на друго лице – К. А., несъобразявайки се с пътните условия. Отражено е още, че водачът на автомобила е застигнал попътното движещия се велосипедист Г. М., който се е движил зигзагообразно по пътя, в тъмни дрехи и без светлини.

Страните не спорят и се установява от писмените доказателства, че л.а.м. „Фолксваген Пасат“ с рег. № *** е бил застрахован по застраховка "Гражданска отговорност" в ЗД „Бул инс“ АД със застрахователна полица № 02114001674032, валидна към момента на събитието.

Няма спор и се установява от приложената към исковата молба присъда № 40/17.09.2015 г., постановена по НОХД № 143/2015 г. по описа на ОС Видин, влязла в сила на 02.10.2015 г., че със същата въззиваемият Ц. И. Г. е признат за виновен, за това, че е нарушил правилата за движение на конкретно посочени текстове от ЗДвП и ППЗДвП и по непредпазливост причинил смъртта на Г. М., за което престъпление му е наложено наказание „Лишаване от свобода“ за срок от 1 г. и 6 м., изпълнението на което е отложено на осн. чл.66 НК, вкл. му е наложено наказание по чл.343г НК-„Лишаване от право“ да упражнява МПС за срок от 4 м.

В хода на първоинстанционното производство са били допуснати и изслушани автотехническа и медицинска експертизи, които не са били оспорени от страните и следва да се кредитират, като обективни и компетентно изготвени.

От тях автотехническата е установила механизма на процесното ПТП. Същата е докладвала, че л.а.м. „Фолксваген Пасат“ непосредствено преди настъпване на същото се е движил със скорост от 67 км.ч. и с неизправна спирачна система. В неговата посока на движение, но пред него се е движим и велосипед, управляван Г. М.. В определен момент от движението, изкачвайки надлеза, водачът на л.а. е видял на около 42 м. пред себе си попътното движещия се около средата на дясната лента на платното за движение велосипедист и предприел аварийно спиране.

Поради скоростта му на движение обаче л.а. не е успял да спре, като се блъснал с дясната си предна част в задната част на велосипеда в областта на задната капла.

В момента на удара скоростта на автомобила била около 47 км.ч.

Експертизата е установила, че велосипедистът не е бил със светлоотразителна жилетка и се е движел около средата на пътната лента.

При удара между двете превозни средства под центъра на тежестта, вследствие създадения се въртящ момент, велосипедът и водача му се повдигат и падат върху предния капак на автомобила, деформирайки го надолу, а велосипедистът получил тежки травми в дясната част на гърдите.

След удара лекият автомобил е продължил движението си напред с отклонение в дясно, вследствие дефекта в спирачната уредба и поради факта, че в процеса на движение с блокирали колела, автомобилът е неуправляем.

В резултат на това е последвал удар на предно дясно колело на автомобила в десния бордюр и от породилата се инерционна сила велосипедът изпадал странично, тялото на велосипедиста се плъзнало по капака на автомобила и като достигнало челното стъкло го счупило в основата с главата си, а автомобилът се отклонил в ляво.

Поради дефекта си, автомобилът се отклонил отново в дясно, а тялото на пострадалия велосипедист се превъртало и в момента на спиране на автомобила в десния край на пътното платно, изпаднало странично, чупейки дясното странично огледало и падайки на

лявата си страна върху асфалта.

Според експертизата към момента на произшествието спирачната система на лекия автомобил „Фолксваген Пасат“ е била неизправна.

Причините за несработването на спирачната система могат да бъдат най-различни, като според вещото лице най-вероятната в случая е рязкото намаляване на спирачното усилие на задно ляво колело, причинено от блокиран „клеясъл“ спирачен цилиндър на същото.

Тези повреди не настъпват изведнъж, рязко, а постепенно, с течение на времето между спирачния цилиндър и движещото се в него бутало се натрупват смолисти вещества, затрудняващи движението му.

Според експертът намаленото спирачно усилие на спирачната система може да се констатира субективно само от много опитен водач, управлявал продължително и постоянно време конкретния автомобил. Той би могъл да узнае за евентуална неизправност на спирачната система само в условията на аварийно/екстрено/ спиране, като в конкретния случай, с оглед и метеорологичните условия - ниски температури, заледяване, би направила тази маневра много рискована.

Крайният извод на експертизата е, че дори спирачната система да е била изправна, при движение с констатираната в случая скорост - 67 км/ч, велосипедистът е попаднал в опасната зона за спиране на автомобила и неговия водач не е имал техническа възможност да спре автомобила преди мястото на удара.

Ударът е бил предотвратим в случай, че водачът е управлявал автомобила с технически съобразена скорост на движение - такава, която би му позволила спиране при равни други условия в границата на осветеност на фаровете.

В обобщение е заключил, че причините за процесното ПТП са две: 1/ поведението на водача на лекия автомобил, изразяващо се в управление на последния с несъобразена с пътните условия скорост от страна на водача на лекия автомобил и 2/ поведението на велосипедиста, изразяващо се в управление на велосипеда по средата на лентата, без светлоотразителна жилетка в условия на намалена видимост и под въздействие на алкохол.

Изслушаната съдебно-медицинска експертиза е установила, че смъртта на велосипедиста Г. М. се дължи на остра дихателна недостатъчност, в следствие на излив на кръв в гръдната кухина с колапс на белите дробове и травматично-хеморагичен шик. Посочените увреждания се дължат на удари от или върху твърд предмет и по местоположение и характер отговарят да са причинени по начина и времето, установени по делото. В този смисъл и е налице пряка причинно-следствена връзка между произшествието и травматичните увреждания, а в следствие – смъртта на пострадалия М..

От изследването на взетата алкохолна проба в спешното отделение на МБАЛ Видин е установено наличие на алкохол в кръвта на велосипедиста в концентрация -1,56 промила, която сочи на долна граница на средна степен на алкохолно опиянение, при което е налице емоционална неустойчивост, отслабена концентрация на вниманието, забавена реакция.

Приобщените писмени доказателства установяват, че след завеждането на щета пред въззивника застраховател и отправена застрахователна претенция от Л. М. – син и наследник на починалия Г. М., на 04.12.2015 г. между застрахователя и пострадалото лице е сключено споразумение и в резултат на него - заплатено застрахователно обезщетение в размер на 35 000 лв. на увреденото лице.

В показанията си, дадени пред първоинстанционния съд, свидетелят К. А. – собственик на автомобила, с който е причинено процесното ПТП, е заявил, че преди датата на инцидента ежедневно е управлявал автомобила, но не е забелязал проблем с него – всичко

си било здраво, вкл. спирачките, когато ги използвал, без никакви проблеми, а автомобилът бил минал и технически преглед. Колата си спирала без проблем и при рязко спиране.

Решаващият състав приема, че следва да кредитира показанията на този свидетел, предвид че същите частично се подкрепят от анализа на останалите приобщени по делото доказателства, от една страна, а от друга – ищецът-въззивник не е ангажирал доказателства, които да ги опровергават.

Установените факти предпоставят следните правни изводи.

Регресното право е средство за санкциониране на виновните за причинените на трети лица вреди при наличието на точно определени в нормата на [чл. 274, ал. 1 КЗ](#) /отм./ хипотези. При тях, независимо че е налице валидно застрахователно правоотношение, застрахованите лица не се освобождават от гражданската си отговорност. В тези хипотези застрахователят е задължен пак по силата на закона да плати застрахователно обезщетение на пострадалото трето лице, като при установяване наличието на някой от изрично очертаните фактически състави на чл.274, ал.1 КЗ /отм./, в негова полза възниква правото да претендира възстановяване на платеното от причинителя на застрахователното събитие.

В казуса с оглед въведените твърдения от ищеца-въззивник следва да се приеме, че се претендира да е осъществен съставът на чл.274, ал.1, т.2 КЗ /отм./ - застрахованият /арг. от чл.257, ал.3 КЗ /отм./ - т.е. собственикът или всяко лице, което ползва МПС на законно основание/ не е спрял и не е взел мерки за отстраняване на възникнала по време на движение повреда или неизправност в моторното превозно средство, която застрашава безопасността на движението, и пътнотранспортното произшествие е възникнало в резултат на това.

По отношение правилното приложение на посочената правна норма е налице практика на касационната инстанция, на която се е позовал и първоинстанционния съд - Решение № 130 от 3.05.2012 г. на ВКС по т. д. № 244/2010 г., I т. о., ТК , според която, за да бъде ангажирана отговорността на водача на МПС по регресия иск на застрахователя в хипотезата на чл.274, ал.1, т.2 КЗ /отм./, същият трябва да съзнава, че управлява неизправно МПС и въпреки това не е спрял и не е взел мерки за отстраняването ѝ, която повреда или неизправност е застрашавала безопасността на движението и пътнотранспортното произшествие е възникнало в резултат на това.

Възприето е още, че застрахователят няма да може да упражни правото си на регрес когато повредата или техническата неизправност на МПС са настъпили внезапно, при обстоятелства, при които водачът е поставен в положение на невъзможност да предвиди и предотврати общественотоопасните последици.

Като изцяло споделя така даденото разрешение и се присъединява към него, решаващият въззивен състав приема в процесния случай, че ищецът-въззивник не е установил в хода на процеса при условието на пълно и главно доказване релевантния факт, че застрахованото лице – водачът на л.а. към момента на настъпване на ПТП, е съзнавал, че управлява неизправно МПС, като независимо от това не е спрял и не е взел мерки за отстраняване на неизправността, вкл. и че процесното ПТП е възникнало в резултат на последната.

Съобразно нормата на [чл. 300 ГПК](#), влязлата в сила присъда е задължителна за гражданските съдилища, разглеждащи гражданските последици от деянието, по въпросите за извършването му, неговата противоправност деянието и виновността на дееца.

В случая влязлата в сила присъда № 40/17.09.2015 г., постановена по НОХД № 143/2015 г. по описа на ОС Видин е задължителна за настоящия състав относно противоправността на деянието на въззиваемия по смисъла на няколко текста от ЗДвП и ППЗдвП, конкретно изброени – 1/ чл.5, ал.1, т.1, пр.1 и ал.2, т.1, пр.2 ЗДвП / с поведението

си е поставил в опасност живота и здравето на хората и не е бил внимателен и предпазлив към уязвимите участници в движението, както е велосипедистът/ ; 2/ чл.3, т.1 и т.2 ППЗДвП – като участник в движението не е спазвал правилата за движение и живота и здравето на хората; 3/ чл.20, ал.1 и ал.2 ЗДвП – не е избрал скоростта на движение на управлявания от него автомобил, съобразена с атмосферните условия, с релефа на местността, със състоянието на пътя и на превозното средство, с превозвания товар, с характера и интензивността на движението, с конкретните условия на видимост, за да бъде в състояние да спрат пред всяко предвидимо препятствие, вкл. не е намалил скоростта и в случай на необходимост не е спрял при възникнала опасност за движението; 4/ чл.77 ЗДвП и чл.139 ППЗДвП – при заслепяване не е намалил скоростта и не е спрял; 5/ чл.139, ал.1, т.1 ЗДвП – управлявал е неисправно МПС; 6/ чл.10, ал.1, т.1, б.‘а‘ ППЗДвП – неизправността се е изразявала в не осигуряване равномерно спиране на всички колела, както и необходимите спирачни усилия за всяко колело.

Задължителна е и относно установените виновност на водача, при форма на вина – непредпазливост и относно причинно-следствената връзка между деянието и противоправния резултат.

В случая относимо към казуса е установяването със задължителен за настоящето производство характер на съставомерността на деянието на въззивника относно нарушенията по чл.139, ал.1, т.1 ЗДвП и чл.10, ал.1, т.1, б.‘а‘ ППЗДвП – т.е. че е управлявал неисправно МПС, чиято неизправност се е изразявала в неосигуряване равномерно спиране на всички колела и необходимите спирачни усилия на всяко колело.

Безсъмнената установеност на тези факти обаче, според решаващия състав, не предполага и на безсъмнена установеност на предпоставките за ангажиране регресната отговорност на водача на л.а. и по чл.274, ал.1, т.2 КЗ /отм./, предвид изяснения по-горе фактически състав на нормата.

По отношение на релевантните за осъществяването му факти в хода на производството е установено от неоспореното заключение на автотехническата експертиза, че с оглед спецификата ѝ, конкретната повреда на управлявания от въззивника, изразяваща се в блокиране /клясване/ на спирачния цилиндър на задното ляво колело на автомобила, е могла да се констатира субективно само от много опитен водач, управлявал продължително и постоянно време конкретния автомобил.

При еднозначно установеното от ангажираните писмени и гласни доказателства, че при настъпване на процесното ПТП Г. е управлявал л.а, собственост на свидетеля А. инцидентно, при това със знанието, че същият е минал технически преглед и е изправен следва, че същият не е имал обективна възможност да знае отнапред, респ. – сам да констатира посочената неизправност.

Отделно от горното експертизата установява еднозначно, че водачът на л.а. би могъл да узнае за установената в последствие неизправност на спирачната система само в условията на аварийно/екстремно/ спиране.

С оглед на тези относими към казуса факти следва да се заключи, че в случая въззивникът е бил поставен в положение на невъзможност да предвиди и предотврати общественоопасните последици от деянието си, изразяващо се в управляване на л.а. с неисправна спирачна система, което изключва ангажирането на регресната му отговорност.

Тези факти предполагат, че водачът не е спрял и не е взел мерки за отстраняване на конкретната повреда на управлявания от него л.а., защото я е констатирал едва в условията на аварийно спиране при настъпване на произшествието, когато вече не е имал обективна възможност да стори това.

По тези съображения и развитите доводи във въззивната жалба за несъответствие на

първоинстанционното решение с приложимия материален закон не могат да бъдат споделени.

За пълнота на изложението и на отделно основание следва да се подчертае, че в хода на настоящето гражданско производство неоспорената автотехническа експертиза, както и приобщените писмени доказателства еднозначно са установили, че причините за настъпване на процесния пътен инцидент са в равна степен две – управлението на л.а. от водача му със скорост, несъобразена с конкретните пътни условия и управлението на велосипеда от страна на велосипедиста в отклонение на установените от ЗДвП и ППЗДвП правила - по средата на лентата за движение, без светлоотразителна жилетка в условия на намалена видимост и под въздействие на алкохол.

Ето защо твърдението, че ПТП е възникнало и е резултат само на констатираната при проведените изпитания след настъпването му неизправност на л.а., изразяваща се в неизправност на спирачната система – блокирал /клеясъл/ спирачен цилиндър на задното ляво колело/, е останало недоказано в хода на производството.

Неустановяването на посочения релевантен за ангажиране отговорността на застрахованото лице факт сочи на неоснователност на заявената регресна претенция.

По тези съображения и поради пълно съвпадение на крайните изводи на първоинстанционния съд и на настоящата инстанция, обжалваното решение следва да се потвърди.

Мотивиран от изложеното, Софийският апелативен съд, търговско отделение, пети състав,

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 3/13.02.2020 г., постановено по т.д. № 34/2019 г. по описа на ОС Видин.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба в едномесечен срок от връчването му на страните при наличие на предпоставките по чл.280, ал.1 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____